

Kúria

ítélete

Az ügy száma:	Bfv.II.782/2024/8.
A határozat szintje:	felülvizsgálat
A tanács tagjai:	Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke Dr. Nagy Antal, előadó bíró Dr. Somogyi Gábor, bíró Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró Dr. Metzing Márton, bíró
Az eljárás helye:	Budapest
Az eljárás formája:	tanácsülés
Az ülés napja:	2025. január 23.
Az ügy tárgya:	járművezetés ittas állapotban vétsége
Terhelt:	...
Első fok:	Nagykanizsai Járásbíróság, 3.B.65/2024/4., ítélet, előkészítő ülés, 2024. május 9. (jogerő: 2024. május 9.)
Az indítvány előterjesztője:	Zala Vármegyei Főügyészség
Az indítvány iránya:	a terhelt terhére

Rendelkező rész

A Kúria a járművezetés ittas állapotban vétsége miatt terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Zala Vármegyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Nagykanizsai Járásbíróság 3.B.65/2024/4. számú ítéletét annyiban változtatja meg, hogy a közúti járművezetéstől eltiltásnak az „elektromos roller” vezetésére való korlátozását mellőzi.

Egyebekben a megtámadott határozatot hatályában fenntartja.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek vagy felülbírálatnak nincs helye és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

[1] I. 1. A Nagykanizsai Járásbíróság 2024. május 9. napján meghozott 3.B.65/2024/4. számú ítéletével a terheltet járművezetés ittas állapotban vétsége [Btk. 236. § (1) bekezdés]

miatt 100 napi tétel, 1.300 forint napi tétel összegű, összesen 130.000 forint pénzbüntetésre és 1 év az elektromos roller jármű kategóriában a közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. A pénzbüntetés megfizetésére 10 havi, 13.000 forint havi részlet összegű részletfizetést engedélyezett. Kötelezte továbbá a terheltet, hogy bűnügyi költségként fizessen meg 32.013 forint összeget a Zalaegerszegi Törvényszék Gazdasági Hivatalának

[2] Az ítélet a kihirdetés napján, azaz 2024. május 9-én jogerőre emelkedett.

[3] 2. A jogerős ügydöntő határozat tényállásának lényege a következő:

- A terhelt 2023. november 6. napján, 17 óra 23 perckor település 1 belterületén, utca 1 keleti oldalán húzódó gyalog- és kerékpárúton, utca 2 irányából utca 3 irányába, ittas állapotban vezette a tulajdonát képező 400 Watt teljesítményű, Sencor Scooter típusú elektromos rollert. Amikor a cím 1 szám előtti útszakaszra ért, ittassága miatt elvesztette uralmát a járműve felett, emiatt a kiemelt szegélyen lehajtott és a rollerrel a jobb oldalára dőlve elesett. A baleset során kéztörésben megnyilvánuló súlyos sérülést szenvedett. A helyszínre kiérkező rendőrkárőr a terhelttel szemben alkoholszondát alkalmazott, amely pozitív értéket mutatott, majd a terhelttel szemben alkalmazott vérvizsgálat alapján megállapítást nyert, hogy a terhelt a járművet úgy vezette, hogy szervezetében 1,90 gramm/liter (ezrelék) véralkohol előidézésére alkalmas szeszital fogyasztásából származó alkohol volt.

- A terhelt ... sorszámú vezetői engedélyét az intézkedő rendőrkárőr nem vette el, vezetési jogosultságának felfüggesztése az engedélynyilvántartásba bejegyzésre nem került.

[4] II. 1. A jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozat ellen a Zala Vármegyei Főügyészség a terhelt terhére nyújtott be felülvizsgálati indítványt B.154/2024/4. szám alatt, a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont második fordulat ba) alpontban meghatározott okból, anyagi jogszabálysértés miatt a Be. 651. § (1) bekezdése alapján, a jogerős ügydöntő határozat megváltoztatása és a kiszabott 1 év közúti járművezetéstől eltiltás elektromos roller járműkategóriára korlátozásának mellőzése végett.

[5] Indokai szerint az alapügyben eljáró bíróság a járművét gépi meghajtású üzemmódban ittas állapotban vezető terhelttel szemben a járművezetéstől eltiltás kiszabását nem mellőzte, azonban a járművezetéstől eltiltást a közúti járművek járműfajtájára korlátozta úgy, hogy a közúti járművezetéstől eltiltás elektromos roller járműkategóriára korlátozása törvénysértő.

[6] Kifejtette, hogy azon járműkategóriákat, melyekre a közúti járművezetéstől eltiltás korlátozható, a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII.28.) Korm. rendelet 2. számú melléklete tartalmazza. Ebben az „elektromos roller” járműkategória nem szerepel, így ezáltal az attól való eltiltásnak nincs jogszabályi alapja. A büntetési nem – a járművezetéstől eltiltás – nem korlátozható nem létező járműkategóriára.

[7] Mindezek alapján a jogerős ítélet közúti járművezetéstől eltiltásra vonatkozó rendelkezése megváltoztatását, a terhelttel szemben kiszabott 1 év közúti járművezetéstől eltiltás elektromos roller járműkategóriára korlátozásának mellőzését indítványozta.

[8] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF. 750/2024/3. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt helyes indokainál fogva fenntartotta azzal, hogy a büntetés további differenciálására ad módot a Btk. 55. § (3) bekezdésének az a rendelkezése, amely szerint a járművezetéstől eltiltás meghatározott fajtájú és kategóriájú járműre is vonatkozhat. Hangsúlyozta, hogy e rendelkezés alapvető célja, hogy ne tiltassék el mindennemű jármű vezetésétől az, aki csak bizonyos jármű vezetésével jelent veszélyt a közlekedés biztonságára. Ehhez képest a bíróság az eltiltás érvényesülési körét korlátozhatja – a törvény szövege szerint – járműfajtákra, illetőleg egyes járműkategóriákra is.

[9] Kiemelte, hogy a felhívott törvényhely szempontjából járműkategória alatt a vezetői engedélybe bejegyezhető azon kategóriák értendők, amelyek a vezetési jogosultság terjedelmét meghatározzák. Az egyes járműkategóriákat a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII.28.) Korm. rendelet 2. számú melléklete taxatív módon meghatározza; ebben nem szereplő járműkategóriára az eltiltás nem korlátozható.

[10] Rámutatott, hogy a törvény szövegéből egyértelműen következik, hogy a járműfajta Btk.-beli fogalma a járműkategóriánál tágabb: azt maga a törvényhozó a légi, vasúti, vízi és közúti járműfajtákban határozta meg. A Btk.-ban meghatározott járműfajta tehát egybeesik a közlekedési ágazatok hagyományos fogalmával. Ezen értelmezést támasztja alá az is, hogy a 2013. július 1. napját megelőzően hatályban volt, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 58. § (2) bekezdése a járművezetéstől eltiltás korlátozását csak „meghatározott fajtájú járműre” tette lehetővé. A kapcsolódó gyakorlat ezt akként értelmezte, hogy a járművezetéstől eltiltás a közlekedés egyes ágazataira és egyes járműkategóriákra korlátozható (107. BK. állásfoglalás), egyúttal kizárta az igazgatási jogszabályban felsorolt járműkategóriák további felbontását (BH 1989.4., BH 1992.149.). Ehhez képest a 2012. évi C. törvény 55. § (3) bekezdésében a „járműkategória” feltüntetése pontosító jellegű, de nem ad alapot a „járműfajta” fogalmának a korábbiakkal ellentétes értelmezésére.

[11] Mindebből következik a Legfőbb Ügyészség álláspontja szerint, hogy a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII.28.) Korm. rendelet 2. számú mellékletében fel nem sorolt, vezetői engedélyhez kötött járműkategóriára korlátozott járművezetéstől eltiltás törvénytörő, mivel e büntetés nem korlátozható nem létező járműkategóriára.

[12] Mindezek alapján a jogerős ítélet közúti járművezetéstől eltiltásra vonatkozó rendelkezése megváltoztatását, a terhelttel szemben kiszabott 1 év közúti járművezetéstől eltiltás elektromos roller járműkategóriára korlátozásának mellőzését indítványozta.

[13] **III. A felülvizsgálati indítvány alapos.**

[14] 1. A felülvizsgálati indítvány a terhelt terhére irányul. Az ügyészség a terhelt terhére a jogerős határozat közlésétől számított 6 hónapon belül jogosult felülvizsgálati indítványt előterjesztetni [Be. 652. § (3) bekezdés]. A bíróság a jogerős ügydöntő határozatát 2024. május 9. napján kihirdetés útján közölte az ügyészséggel, ekként a Zala Vármegyei Főügyészség felülvizsgálati indítványa 2024. június 13-i érkezésére tekintettel a Be. 652. § (3) bekezdése szerinti törvényes határidő kétséget kizáróan megtartott, így a terhelt terhére előterjesztett felülvizsgálati indítvány joghatályos; az alapján a felülvizsgálatnak helye van.

[15] 2. A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a értelmében kizárólag a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen, és a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi jogi és eljárásjogi okokból vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényben meghatározott köre nem bővíthető; az ott meghatározottakon kívül más okból felülvizsgálatnak nincs helye.

[16] A büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság – a bűncselekmény minősítésén túl – a Btk. más szabályának megsértésével szabott ki törvénytörő büntetést [Be. 649. § (1) bekezdés b) pont második fordulat ba) alpont].

[17] A Btk. 55. § (1) bekezdése szerint a járművezetéstől azt lehet eltiltani, aki az engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megszegésével követi el a bűncselekményt, illetve, aki a bűncselekmény elkövetéséhez járművet használ.

[18] A Btk. 55. § (2) bekezdése alapján a járművezetéstől el kell tiltani azt, aki járművezetés ittas állapotban vagy járművezetés bódult állapotban bűncselekményt követ el;

különös méltánylást érdemlő esetben a járművezetéstől eltiltás kötelező alkalmazása mellőzhető. A szabályozásból következően ekként a járművezetéstől eltiltás alkalmazásának nem előfeltétele az engedélyhez kötött járművezetés szabályainak megszegése, elégséges a járművezetés ittas állapotban bűncselekményének megvalósítása. A járművezetés ittas állapotban (Btk. 236. §), illetve a járművezetés bódult állapotban (Btk. 237. §) bűncselekményének megvalósítása tehát önálló eltiltási ok.

[19] A Btk. szerinti gépi meghajtású jármű fogalma lényegesen tágabb járműkategóriát ölel fel a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II.5.) KPM-BM együttes rendelet (KRESZ) gépjármű fogalmához képest. Ennek megfelelően a KRESZ szerinti gépjármű fogalom alá nem tartozó járművek a Btk. gépi meghajtású járművek fogalmi körébe vonhatók, így ezek közúton, ittas állapotban vezetése megvalósítja az ittas járművezetés bűncselekményét.

[20] Az irányadó tényállás szerint a terhelt az elektromos rollert gépi üzemmódban működtetve közlekedett annak ellenére, hogy szervezetében szeszese ital fogyasztásából származó alkohol volt, ezáltal megszegte a KRESZ 4. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt rendelkezést. Mindezek alapján a Btk. 55. § (2) bekezdése alapján a járművezetéstől eltiltásnak helye van, főszabály szerint az kötelező is, de különös méltánylást érdemlő esetben az eltiltás mellőzhető. Különös méltánylást érdemlő körülményt azonban az alapügyben eljáró bíróság nem észlelt és nem is értékelt, hiszen a járművezetéstől eltiltás kiszabását nem mellőzte.

[21] A büntetés törvényessége tekintetében – a téves minősítés esetén kívül – akkor van helye felülvizsgálatnak, ha a kiszabott büntetés, illetve annak neme és/vagy mértéke a büntető törvény valamely mérlegelést nem tűrő rendelkezésébe ütközik. E felülvizsgálati ok valósul meg – egyebek mellett – akkor, ha a bíróság jogerős ügydöntő határozatában olyan büntetést szab ki, amit az adott tartalommal a törvény nem tesz lehetővé.

[22] A jogerős ítélet meghatározott fajtájú (légi, vasúti, vízi vagy közúti) és kategóriájú járműre vonatkoztatva, „elektromos rollerrel” való közúti járművezetéstől tiltotta el a terheltet.

[23] A Btk. 33. § (1) bekezdés f) pontjában írt és a Btk. 55. §-ában meghatározott büntetési nem a járművezetéstől eltiltás, ami – korlátozás hiányában – valamennyi engedélyhez kötött gépjármű vezetésére vonatkozik. Ez korlátozható az utóbb említett jogszabályi hivatkozás (3) bekezdése alapján járműfajta, ami fogalma alatt a Btk. meghatározza, hogy légi, vasúti, vízi vagy közúti járműfajtát érti, illetve a 326/2011. (XII.28.) Korm. rendeletben meghatározott járműkategóriára. Jelen ügyben a bíróság a járművezetéstől eltiltás körében a járműfajta (közúti) vonatkozó korlátozáson túl további szűkítést eszközölt, amikor azt „elektromos roller” körére korlátozta.

[24] A Kúria – egyetértve a felülvizsgálati indítványban foglaltakkal – megállapította, hogy a jogerős határozat ezen rendelkezése anyagi jogszabályt sért [Btk. 55. § (3) bekezdés], mivel a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII.28.) Korm. rendelet 2. számú melléklete nem tartalmaz „elektromos roller” vezetői engedélyhez kötött járműkategóriát. Ezáltal az annak vezetésétől való eltiltásnak nincs jogszabályi alapja, a büntetési nem – a járművezetéstől eltiltás – nem korlátozható nem létező járműkategória (Kúria Bfv.II.751/2020., Bfv.II.716/2022/8.). Ezen értelmezés jelenik meg a járművezetéstől eltiltás alkalmazásának szempontjairól szóló 38/2007. BK vélemény III. pontjában is.

[25] Jelen ügyben a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozat – törvénysértő tartalommal – az utóbbit tette, így a Kúriának magáról egy büntetés kiszabásáról és annak tartamáról külön rendelkeznie már nem kellett, mindössze a törvénysértést kellett – a törvényi

keretek között – orvosolnia. Amint arra a Kúria már utalt, az alapügyben eljáró bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy különös méltánylást érdemlő körülmény hiányában a főszabály szerinti járművezetés kiszabása nem mellőzhető. Ennek megfelelően az alapügyben eljáró bíróság a járművezetéstől eltiltást, a közúti járműfajtára korlátozva ki is szabta, ekként a Kúria a kiszabott közúti járművezetéstől eltiltásnak az elsőfokú bíróság általi további szűkítését, a nem létező járműkategóriára való korlátozását mellőzte.

[26] Minderre figyelemmel a Kúria – miután nem észlelt olyan egyéb eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára hivatalból köteles – a Be. 655. § (1) bekezdése szerinti összetételben eljárva – az ügyészség felülvizsgálati indítványát alaposnak ítélve, a Be. 662. § (2) bekezdés b) pont második fordulata alapján a megtámadott határozatot megváltoztatta, egyebekben pedig – a Be. 662. § (1) bekezdése alapján – hatályában fenntartotta.

[27] **IV.** Az ítélet ellen a Be. 6. § (4) bekezdésére tekintettel nincs helye fellebbezésnek, felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata zárja ki.

[28] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egyszer nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 656. § (4) bekezdése pedig akként rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételt vagy más jogosult által azonos tartalommal előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja.

Budapest, 2025. január 23.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Nagy Antal s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Metzing Márton s.k. bíró